

Předkládaný text se věnuje percepci těkavých látek v okolí sociálně vyloučených lokalit. Teoretickým východiskem této práce je na základě převzatých teoretických postulátů definovat vliv výchovy, sociálního vyloučení a dalších faktorů, které popisují zneužívatele toluenu.

Stěžejní část tohoto textu se zaměřuje na kazuistiky, na nichž je popisována tendence ke zneužívání toluenu. Ta se projevuje zejména u lidí ze sociálně exkludovaných lokalit. Pozorování zneužívatele toluenu, fáze jeho závislosti a devastace však nenáleží k hlavním záměrům této práce. Ta se soustřeďuje zejména na percepci zneužívání toluenu jakožto drogy mezi rizikovou generací potenciálních zneuživatelů (žáků základních a praktických základních škol) a v souvislosti s nimi se také zabývá postoji pedagogů k této problematice. Navzdory nebezpečnosti je však u vrstevníků, kteří zneužívají toluen, a zejména u starší generace tato těkavá látka považována za neškodnou zábavu. Tento fakt vyniká v kontextu s intravenózní aplikací heroínu či pervitinu, která veřejnost naopak jednoznačně děsí. Na základě dat, která jsou získávána dotazníkovým šetřením, přináší tato práce zjištění stran percepce toluenu v okolí jeho zneuživatelů. Výzkum je mimo jiné také zaměřený na efektivnost aktivity primární prevence proti zneužívání těkavých látek, a to prostřednictvím aplikace audiovizuální techniky (krátký dokument o sociálních, zdravotních a dalších dopadech zneužívání těkavých látek).

Základní teze vycházejí z otázek, například: Jaká je úroveň informovanosti stran návykových látek (a toluenu obzvláště) ve školských zařízeních? Do jaké míry je audiovizuální program, pojednávající o nebezpečnosti těkavých látek, efektivní po nějakém čase, který uběhne od jeho zhlédnutí? Pro jakou věkovou a sociální skupinu se audiovizuální záznam jakožto primární prevence ukazuje jako nejvhodnější?

Práce je členěna do dvou částí, z nichž první se věnuje konceptuálním východiskům. Strukturace první části byla adjustována podle příslušných problémových okruhů do subkapitol, jež utvářejí jednotlivé koncepty. Druhá část se zabývá výzkumným projektem dle standardů pojednaných v příručce pro pedagogický výzkum (Gavora, 2000).